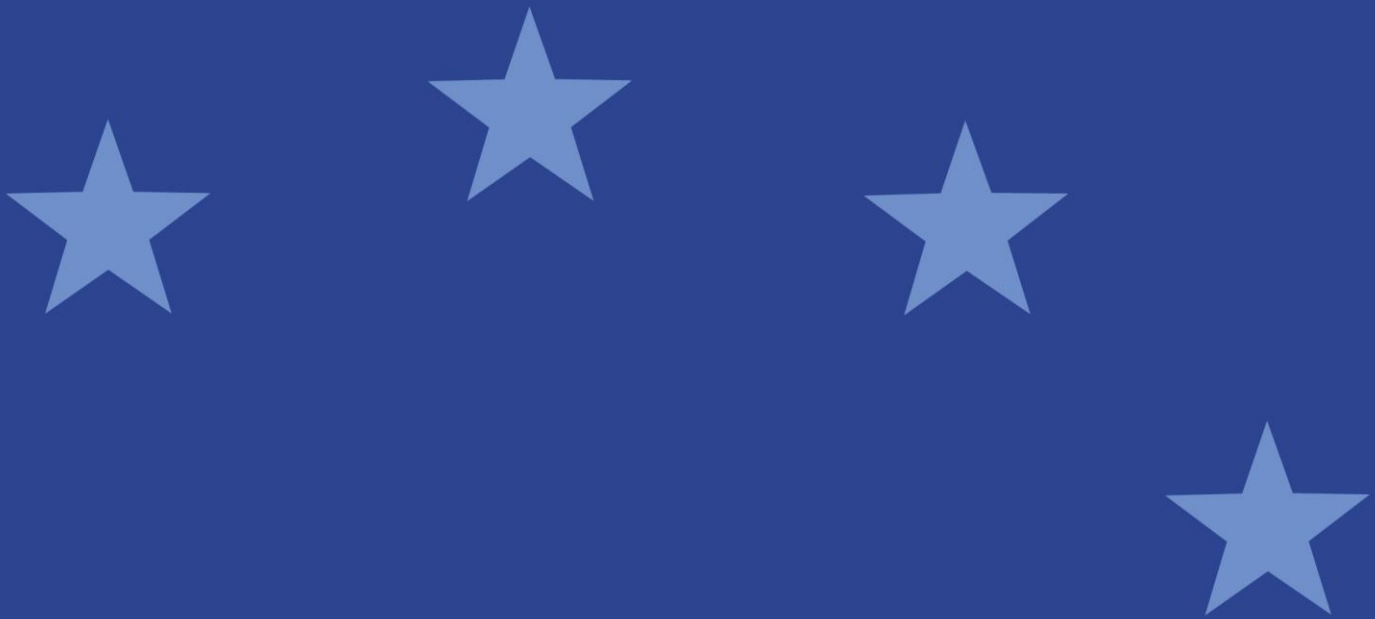

European Securities and
Markets Authority

Gairės

Sistemos išjungiklių kalibravimas ir paskelbimas apie prekybos sustabdymą pagal FPRD II

Turinys

1	Taikymo sritis	3
2	Sąvokų apibrėžtys	4
3	Tikslas	5
4	Pareiga laikytis gairių ir teikti pranešimus.....	6
4.1	Gairių statusas	6
4.2	Pranešimo reikalavimai	6
5	Gairės pagal FPRD II 48 straipsnio 5 dalį	7
5.1	Kintamumo parametrų kalibravimas.....	7
5.2	Išorės pranešimai panaudojus prekybos sustabdymo mechanizmus	9

1 Taikymo sritis

Kam taikomos šios gairės?

1. Šios gairės taikomos prekybos vietoms, kurios leidžia arba suteikia galimybę savo sistemose vykdyti algoritminę prekybą, ir kompetentingoms institucijoms.

Apie ką šios gairės?

2. Šiose gairėse aiškiau išdėstytos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/65/ES dėl finansinių priemonių rinkų, kuria iš dalies keičiamos Direktyva 2002/92/EB ir Direktyva 2011/61/ES¹ (toliau – FPRD II) 48 straipsnio 5 dalies nuostatos.
3. Šios gairės nėra skirtos konkrečios pobūdžio sistemos išjungikliui ir taikomos visiems mechanizmams, kuriuos prekybos vietos galėtų nustatyti pagal FPRD II 48 straipsnio 5 dalį, neišskiriant nė vieno iš jų.

Nuo kada taikomos šios gairės?

4. Šios gairės taikomos nuo 2018 m. sausio 3 d.

¹ OL L 173, 2014 6 12, p. 349–496.

2 Sąvokų apibrėžtys

5. Jei nenurodyta kitaip, FPRD II vartojamos sąvokos šiose gairėse turi tą pačią reikšmę. Taip pat vartojamos šios sąvokos:

<i>Sistemos išjungikliai</i>	Mechanizmai, kuriuos prekybos vietos nustato pagal FPRD II 48 straipsnio 5 dalį norėdamos laikinai sustabdyti arba apriboti prekybą, kai kurios nors finansinės priemonės kaina ima reikšmingai svyruoti.
<i>Prekybos sustabdymas</i>	<p>Prie prekybos sustabdymo mechanizmų priskiriami šio pobūdžio mechanizmai:</p> <ul style="list-style-type: none">• mechanizmai, kuriais sustabdoma nuolatinė prekyba, įskaitant:<ul style="list-style-type: none">○ mechanizmus, kuriais prekyba tam tikru vertybiniu popieriumi sustabdoma tam tikram laikotarpiui ir per tą laikotarpį nevyksta jokia prekyba ir nenustatomos jokios naujos kainos, ir○ mechanizmus, kuriais nuo nuolatinės prekybos pereinama prie pirkimo aukciono. Tai gali vykti po prekybos arba pateikus pavedimą, pagal kurį prekyba vykty peržengiant prekybos vietos iš anksto nustatytas statinių kainų intervalų ribas,• mechanizmai, kuriais tvarkaraštinio arba netvarkaraštinio pirkimo aukciono laikotarpis pratęsiamas, kai palyginti su iš anksto apibrėžta referencine kaina aukciono pabaigoje susidaro kainos skirtumas.

3 Tikslas

6. Šių gairių tikslas – parengti bendrus standartus, į kuriuos prekybos vietos atsižvelgtų nustatydamos savo sistemos išjungiklius, ir kuriais apskritai būtų užtikrintas FPRD II 48 straipsnio 5 dalies nuostatų taikymo nuoseklumas.

4 Pareiga laikytis gairių ir teikti pranešimus

4.1 Gairių statusas

7. Šiame dokumente išdėstytos pagal FPRD II 48 straipsnio 13 dalį parengtos ir pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 (toliau – ESMA reglamentas)² 16 straipsnį parengtomis gairėmis papildytos gairės. Pagal ESMA reglamento 16 straipsnio 3 dalį kompetentingos institucijos ir finansų rinkų dalyviai deda visas pastangas siekdami laikytis šių gairių ir rekomendacijų.
8. Kompetentingos institucijos, kurioms taikomos šios gairės, jų laikymąsi turėtų užtikrinti įtraukdamos jas į savo priežiūros praktiką, įskaitant tuos atvejus, kai šiame dokumente pateikiamos konkrečios gairės yra visų pirma skirtos finansų rinkų dalyviams.

4.2 Pranešimo reikalavimai

9. Kompetentingos institucijos, kurioms taikomos šios gairės, privalo per du mėnesius nuo tos dienos, kurią ESMA paskelbia šias gaires visomis oficialiomis ES kalbomis, pranešti e. paštu smk@esma.europa.eu, ar jos laikosi arba ar ketina laikytis gairių, ir nurodyti priežastis, jei gairių nesilaiko. Jeigu iki šio termino atsakymas nebus gautas, bus laikoma, kad kompetentingos institucijos gairių nesilaiko. Pranešimo šabloną galima rasti ESMA interneto svetainėje.
10. Finansų rinkų dalyviai neprivalo pranešti, ar laikosi šių gairių.

² 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1095/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija), iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB ir panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/77/EB (OL L 331, 2010 12 15, p. 84).

5 Gairės pagal FPRD II 48 straipsnio 5 dalį

5.1 Kintamumo parametų kalibravimas

11. Prekybos vietos sistemos išjungikliuose turėtų naudoti referencines kainas, kurios patikimai ir nuosekliai atspindi atitinkamos priemonės kintamumą, ir, jei tai tikslinga, turėtų turėti galimybę remtis išorės lyginamaisiais standartais.
12. Kalibruodamos savo sistemos išjungiklius, prekybos vietos turėtų remtis iš anksto apibrėžta, statistiškai pagrįsta metodika ir, jei tai tikslinga, atsižvelgti į šiuos aspektus (sąrašas nebaigtinis):
 - **Finansinės priemonės pobūdis.** Kad į finansinės priemonės pobūdį būtų tinkamai atsižvelgta, prekybos vietos sistemos išjungiklius turėtų kalibruoti bent pagal finansinės priemonės klases ir, jei to reikia, detalesnius kriterijus, atsižvelgdamos į visus kitus toliau aprašytus parametrus. Šiuo tikslu finansinių priemonių klasės turėtų būti tokios:
 - ne nuosavo kapitalo finansinių priemonių atveju – pagal RTS 2³ III priede dėl ne nuosavo kapitalo finansinių priemonių skaidrumo išvardytas turto klases (tai – obligacijos, struktūrizuoti finansiniai produktai, vertybiniais popieriais pakeistos išvestinės finansinės priemonės, palūkanų normų išvestinės finansinės priemonės, su nuosavybės vertybiniais popieriais susietos išvestinės finansinės priemonės, biržos prekių išvestinės finansinės priemonės, užsienio valiutos keitimo išvestinės finansinės priemonės, kredito išvestinės finansinės priemonės, FPRD II I priedo C skirsnio 10 punkte nurodytos išvestinės finansinės priemonės, sandoriai dėl kainų skirtumo ir apyvartiniai taršos leidimai); ir
 - nuosavo kapitalo priemonių atveju – pagal RTS 1⁴ III priedo dėl nuosavo kapitalo finansinių priemonių skaidrumo 2 lentelės skiltyje „FPRR identifikatorius“ išvardytas finansinių priemonių klases (tai – akcijos, depozitoriumo pakvitavimai, biržiniai fondai, sertifikatai ir kitos į nuosavo kapitalo finansines priemones panašios priemonės).
 - **Finansinės priemonės likvidumas ir skelbiamų kotiruočių lygis.** Kalibruodamos savo sistemos išjungiklius, prekybos vietos turėtų atsižvelgti į finansinės priemonės likvidumą, tai, ar likvidumo modeliai yra aiškūs, ir į galimus likvidumo pokyčius dėl iš anksto apibrėžtų įvykių, pavyzdžiui, dėl naujų emisijų arba numatomų įmonės veiksmų.

³ 2016 m. liepos 14 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 2017/583, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 600/2014 dėl finansinių priemonių rinkų papildomas techniniais reguliavimo standartais, susijusiais su prekybos vietoms ir investicinėms įmonėms taikomais skaidrumo reikalavimais, susijusiais su obligacijomis, struktūrizuotais finansiniais produktais, apyvartiniais taršos leidimais ir išvestinėmis finansinėmis priemonėmis (OL L 87, 2017 3 31, p. 229–349).

⁴ 2016 m. liepos 14 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 2017/587, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 600/2014 dėl finansinių priemonių rinkų papildomas techniniais reguliavimo standartais, susijusiais su prekybos vietoms ir investicinėms įmonėms taikomais skaidrumo reikalavimais dėl akcijų, depozitoriumo pakvitavimų, biržinių fondų, sertifikatų ir kitų panašių finansinių priemonių ir su pareiga tam tikrų akcijų sandorius vykdyti prekybos vietoje arba per sistemingai sandorius savo viduje sudarantį tarpininką (OL L 87, 2017 3 31, p. 387–410).

Prekybos vietos pirmiausia turėtų nustatyti griežtesnius parametrus likvidžiomis laikomoms priemonėms. Kalibruojant reikėtų atsižvelgti į pasirašymo teises ir priemones, kurių skelbiamos kainos yra žemos, tuo tikslu nustatant platesnius parametrus.

- **Finansinės priemonės kintamumo pobūdis.** Kalibruodamos sistemos išjungiklius, prekybos vietos turėtų remtis statistiniu tyrimu ir atsižvelgti į kintamumą ankstesniu laikotarpiu ir pagal tai numatyti būsimą kintamumą.

Prekybos vietos gali atsižvelgti į tokius parametrus, kaip vienos nakties finansinės priemonės kintamumas, absoliutus maksimalus dienos nuokrypis ir numatomas mechanizmo panaudojimo dažnumas.

- **Pavedimo disbalansas.** Prekybos vietos turėtų nustatyti, kada dėl reikšmingo pavedimo disbalanso arba išimtinių aplinkybių sistemos išjungiklių parametrus reikia iš naujo kalibruoti. Jeigu tai tikslinga, prekybos vietos, laikydamosi iš anksto apibrėžtos procedūros, rankiniu būdu turėtų gebėti iš naujo sukilibruoti savo parametrus, kad prekybos trukdžiai tęstųsi kuo trumpiau.
- **Prekybos vietos režimas ir taisyklės.** Prekybos vietos turėtų nustatyti griežtesnius sistemos išjungiklių parametrus nuolatinių aukcionų ir kotiravimu pagrįstoms sistemoms. Prekybos vietos gali kalibruoti kintamumo parametrus skirtingai, atsižvelgdamos į prekybos etapą.
- **Vidaus referenciniai kriterijai.** Kalibruojant sistemos išjungiklius, reikėtų naudoti statinę referencinę kainą (pavyzdžiui, atidarymo, uždarymo arba dienos aukciono kainą) ir dinaminę referencinę kainą (pavyzdžiui, paskutinę prekybos kainą arba vidutinę tam tikro laikotarpio kainą), nebent prekybos vieta nacionalinei kompetentingai institucijai gali įrodyti, kad kintamumas tinkamai valdomas naudojant vien tik statines arba vien tik dinamines ribas.
- **Išorės referenciniai kriterijai.** Kalibruodamos kintamumo parametrus, prekybos vietos turėtų atsižvelgti į statistinę koreliaciją tarp priemonių, pirmiausia, keleto turto rūšių (pvz. grynųjų pinigų ir ateities priemonių) ir keleto rinkų (pvz., į kelis prekybos sąrašus įtrauktų priemonių) atvejais, ir mechanizmų, skirtų valdyti kintamumą tose rinkose, kuriose tomis priemonėmis prekiaujama, bet neprivalo atkartoti šios koreliacijos. Prekybos vietoms, valdančioms prekybos priemones, kurioms taikomos referencinės kainos, svarbus referencinis kriterijus turėtų būti pirminė arba likvidumo požiūriu labiausiai susijusi rinka, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 600/2014⁵ 4 straipsnio 1 dalyje. Tais tikslais prekybos vietos gali naudotis nemokama vieša informacija apie finansines priemones ir prekybos vietas, kurias laiko susijusiomis.
- **Sustabdymo trukmė.** Prekybos vietos, priimdamos sprendimą dėl kintamumo sukkelto sustabdymo trukmės, gali veikti lanksčiai ir nustatydamos konkretaus prekybos

⁵ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 600/2014 dėl finansinių priemonių rinkų, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 173, 2014 6 12, p. 84).

sustabdymo trukmę taikyti tam tikro laipsnio randomizaciją. Šiuo atveju prekybos vietos turėtų nustatyti minimalų ir maksimalų laikotarpį, per kuriuos sustabdytą prekybą numatoma atnaujinti, ir apie tai informuoti savo narius ir dalyvius.

- **Naujai išleistos priemonės.** Kalibruodamos kintamumo parametrus, prekybos vietos turėtų naudoti įverčius, kuriais atsižvelgiama į panašių panašaus likvidumo finansinių priemonių tarpusavio palyginimą pagal numatomą rinkos kapitalizaciją, pramonės sektorių arba emisijos dydį.

13. Kalibruodamos savo sistemos išjungiklius, prekybos vietos turėtų atsižvelgti į tai, kiek kartų mechanizmas jų platformose panaudotas per ankstesnius metus.

5.2 Išorės pranešimai panaudojus prekybos sustabdymo mechanizmus

14. Prekybos vietos, taikydamos nuolat naudojamas priemones, kuriomis skelbia informaciją iki prekybos ir po jos, turėtų iš karto paskelbti apie prekybos sustabdymą (šį prekybos sustabdymą reikėtų aiškiai atskirti nuo sustabdymo, nustatyto FPRD II 32, 52 straipsniuose ir 69 straipsnio 2 dalies m punkte), prekybos sustabdymo pobūdį, prekybos etapą, kuriuo prekyba sustabdyta, sustabdymo trukmę ir sustabdymo laikotarpio pabaigą.